

รายงานการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบการบริหารจัดการ
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

โดย
รัฐวิศ เสถียรรัมย์
ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง

สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา
สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

**รายงานการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบ
การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อการศึกษาสภาพการจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อการศึกษาคุณภาพศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบการบริหารจัดการ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1) เพื่อการศึกษาสภาพการจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลหลัก ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ครู กศน. ตำบล และคณะกรรมการ ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 20 คน

2) เพื่อการศึกษาคุณภาพศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ครู กศน. ตำบล คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ และนักศึกษา กศน. ที่ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 1/2564 จำนวน 290 คน

3) เพื่อการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ครู กศน. ตำบล คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ และนักศึกษา กศน. ที่ลงทะเบียนภาคเรียนที่ 2/2564 จำนวน 290 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการใช้พรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

1) ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดำเนินการกำหนดเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

(1) ด้านนโยบาย (2) ด้านวิชาการ (3) ด้านงบประมาณ และ (4) ด้านบริหารทั่วไป

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ดำเนินการ ดังนี้ (1) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า นักศึกษา กศน.อำเภอห้วยแถลง

ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1/2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง (ทช21001) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สอบผ่านร้อยละ 71.72 ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 18.87

และรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง (ทช31001) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สอบผ่านร้อยละ 77.97 ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 19.89 (2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับกลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป พบว่า ได้ใช้หลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง

2 เงื่อนไข ในการดำเนินชีวิตและใช้ในชุมชน เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ทั้งระดับตัวบุคคลและระดับชุมชน โดยบูรณาการกระบวนการเรียนรู้เข้ากับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรวิชาชีพ กิจกรรมทักษะชีวิต ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้จากภูมิปัญญา ปราชญ์ การศึกษาคุณงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ จนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง ได้จัดทำแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

(1) จัดทำคู่มือประจำฐานการเรียนรู้ร่วมกับภูมิปัญญา/วิทยากร/ปราชญ์ และภาคีเครือข่าย เพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนได้ใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง (2) จัดทำสมุดบันทึกประจำฐานการเรียนรู้ และ (3) รายงานการใช้ฐานการเรียนรู้ ครบทั้ง 10 ตำบล ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น คือผู้เรียนและประชาชนได้รับความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง พัฒนาวิถีชีวิตชุมชน และเกิดสังคมคุณธรรม

3) ด้านพัฒนาบุคลากร สถานศึกษาได้จัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร การติดตามผลการดำเนินโครงการ และขยายผลโครงการ ซึ่งมีผลงานดีเด่นที่เกิดจากการพัฒนาตนเอง บุคลากรได้นำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน พัฒนาคอบครัว ชุมชน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ดังนี้

1. ด้านสถานศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตร จัดทำคู่มือประจำฐานการเรียนรู้ จัดทำสมุดบันทึกการเรียนรู้ และรายงานการใช้ฐานการเรียนรู้ ครบทั้ง 10 ตำบล อีกทั้งสถานศึกษา ร่วมกับผู้เรียนได้พัฒนาความสะอาด รมรื่น ความปลอดภัย ที่เอื้อต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ได้รับเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติและโล่รางวัล ดังนี้ “สถานศึกษาปลอดภัย” ดีเด่น ประจำปี 2563 โล่รางวัล ระดับดีเยี่ยม ในการส่งเสริมการสร้างเยาวชนจิตอาสา จังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการขยายฐานเยาวชนจิตอาสา ในการเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างยั่งยืน ประจำปีพุทธศักราช 2563 ได้รับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2563 และเป็นสถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวไปสู่การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีระดับภาค ประเภทมัธยมศึกษา ผลงานคุณภาพระดับดีเยี่ยม ภายใต้โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง ปฏิบัติตนอย่างเป็นเหตุเป็นผล พอประมาณกับศักยภาพของตน ก่อให้เกิดความสงบในครอบครัว ชุมชน และสังคมสอดคล้องกับภูมิสังคม ส่งผลให้ได้รับเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติและโล่รางวัล ดังนี้ รางวัล MOE AWARDS ปีการศึกษา 2559 ผลงานระดับดีเด่น ประเภทบุคคล สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รางวัล “คนดีศรีย่าโม” ประจำปีพุทธศักราช 2562 เนื่องในงานวันครูจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ 64 ปีพุทธศักราช 2563 รางวัล ครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐาน โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน เจริญรอยตามเบื้อง

พระยุคลบาท โล่ประกาศเกียรติคุณ บุคคลที่ดำเนินการดีเด่นด้านการป้องกันควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องใน “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2564 และเกียรติบัตร เป็นผู้ส่งเสริมและร่วมขับเคลื่อน “สถานศึกษา ที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ไปสู่การปฏิบัติจนเป็นแบบอย่างระดับภาค ประเภทระดับมัธยมศึกษา

3. ด้านบุคลากรของสถานศึกษา มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการด้านเศรษฐกิจ เป็นแบบอย่างในการวางแผนการใช้ จ่าย ใช้จ่ายทรัพยากรอย่างพอประมาณ ไม่เกินตัว และมีการออมทรัพย์ตามศักยภาพ รู้จักใช้และจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ประหยัดและคุ้มค่า ส่งผลให้ได้รับเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ และโล่รางวัล ดังนี้ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องผลการคัดเลือก “ครูดีไม่มีอบายมุข” ปีการศึกษา 2562 (ปีที่ 9) จำนวน 10 คน รางวัลครูดีของแผ่นดินขั้นพื้นฐาน โครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดินเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท จำนวน 10 คน และเกียรติบัตร เป็นผู้ส่งเสริมและร่วมขับเคลื่อน “สถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ไปสู่การปฏิบัติจนเป็นแบบอย่างระดับภาค ประเภทระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 คน

4. ด้านผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาร ทักษะการดำเนินชีวิต ของทุกระดับ ปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ เป็นแบบอย่างในการมีวินัยในการใช้จ่าย มีการออมทรัพย์ตามศักยภาพ ดำเนินชีวิตประจำวัน โดยไม่เบียดเบียน หรือสร้างความเดือดร้อนให้ตัวเองและผู้อื่น มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับผู้อื่น ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ส่งผลให้ได้รับเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติและโล่รางวัล ดังนี้ รางวัลโครงงานเรื่องวัยรุ่นไทยห่างไกลบุหรี่ แอลกอฮอล์และอบายมุข

5. ด้านครอบครัวและชุมชน ได้ดำเนินชีวิตและพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงภายใน และภายนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของสถานศึกษา มีการจัดการอย่างพอเพียง จัดหาสื่อ ประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิทยากรรับผิดชอบในการ อธิบายฐานการเรียนรู้ การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมได้อย่างเป็น รูปธรรม ร่วมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กับครู กศน. และร่วมพัฒนาแหล่งฐานการเรียนรู้ ครอบคลุม 10 ตำบล

6. ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ประสานความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคี เครือข่ายและชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่อย่างพอเพียง และสร้างเครือข่ายการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับองค์กรปกครองส่วนถิ่น สถานศึกษา สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ ฯลฯ ครอบคลุม 10 ตำบล

2. ผลการศึกษาคุณภาพศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประกอบด้วย 6 ด้าน และมี 24 ตัวบ่งชี้ ที่สำคัญดังนี้ 1) ด้านนโยบาย มี 4 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านบริหารจัดการ

มี 4 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 5 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านภาคีเครือข่าย มี 4 ตัวบ่งชี้ และ 6) ด้านผลลัพธ์ มี 3 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผลการศึกษาคณาจารย์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือ ด้านนโยบาย ด้านผลลัพธ์เท่ากัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า

1) ด้านภาคีเครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา 2) ด้านนักศึกษา กศน. ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ 3) ด้านครู กศน.ต่ำบล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร 4) ด้านคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร และ 5) ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบาย ตามลำดับ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านนโยบาย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมอื่น ๆ รองลงมา คือ ครูกศน.

เป็นผู้ประสานงาน และรับผิดชอบจัดกระบวนการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีความรู้ ทักษะประสบการณ์ และมีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ รองลงมา คือ อาคารสถานที่ สะอาด เรียบร้อย และมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม

3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย รองลงมาคือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย

4) ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน รองลงมา คือ บุคลากรได้สรุปและรายงานผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ ภาคีเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6) ด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือกลุ่มเป้าหมายที่รับบริการได้นำความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่และขยายผลแก่บุคคลและชุมชนอื่น ๆ รองลงมา คือ กลุ่มเป้าหมายที่รับบริการได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่หลากหลาย

3. ผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีองค์ประกอบ 5 ด้าน และมี 38 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1. ด้านความพร้อมของชุมชน มี 5 ตัวบ่งชี้ 2. ด้านการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 ตัวบ่งชี้ 3. ด้านบุคลากร มี 12 ตัวบ่งชี้ 4. ด้านสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ มี 10 ตัวบ่งชี้ และ 5. ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย มี 4 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ฯ โดยภาพรวมและรายด้าน

อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพร้อมของชุมชน รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านความพร้อมของชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมวางแผนสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ประชาชนยอมรับและเห็นความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแหล่งเพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ ประวัติชุมชน ภูมิปัญญาในชุมชน และการมีส่วนร่วมเข้าร่วมเวทีประชาคมของหมู่บ้านเพื่อเสนอแนวคิดการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ

2) ด้านการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน รองลงมา คือ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระเบียบ แนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน มีกระบวนการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถดำเนินการได้ เท่ากัน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาคณะกรรมการบริหาร ผู้นำและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการวางแผนปฏิบัติการและมีแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกับชุมชน ตามลำดับ

3) ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รองลงมา คือ การเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับชุมชนและกลุ่มเป้าหมายการส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรด้านการทำงานร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่าย และการขยายผลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลากหลายช่องทาง เท่ากัน การวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การนำเสนอผลการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การเป็นวิทยากร การต้อนรับคณะศึกษาดูงาน การจัดนิทรรศการ การประชุมสัมมนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก มีการสรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามระบบและห้วงเวลาที่กำหนด การส่งเสริม สนับสนุน เสริมแรงให้บุคลากรส่งผลงานการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประกวด ในโอกาสต่าง ๆ เสมอ การออกแบบการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับภูมิปัญญาชุมชน การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และการจัด

กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ

4) ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขยายและพัฒนาแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดทำสารสนเทศแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เท่ากัน มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้ และขยายผลการจัดกิจกรรมของภูมิปัญญา ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำสื่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย เช่น ใบงาน ใบความรู้ สมุดบันทึกการเรียนรู้ ฯ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้บริการแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมของภูมิปัญญา ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาทักษะ ภูมิปัญญาเพื่อถ่ายทอดความรู้ในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดหา สนับสนุน สื่อประกอบการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำหลักสูตรหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย การถอดองค์ความรู้และเผยแพร่ภูมิปัญญาของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบ และจัดทำสารสนเทศภูมิปัญญาเพื่อถ่ายทอดความรู้การจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ

5) ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมหน่วยงานภาคีเครือข่ายร่วมจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การบูรณาการการทำงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย หน่วยงานภาคีเครือข่ายสนับสนุนบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานภาคีเครือข่ายร่วมสร้างความยั่งยืนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการมีส่วนร่วมพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน ตามลำดับ